

NORRKÖPING

Kommunrevisionen

Revisionskrivelse

1(1)

2019-11-20

KR 2019/0008

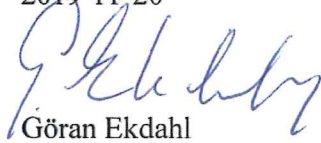
Utbildningsnämnden

Revisions PM av Utbildningsnämnden

Kommunrevisionen har inom ramen för den grundläggande granskningen genomfört en delgranskning av Utbildningsnämndens verksamhet. Granskningen avser nämndens interna styrning och kontroll avseende sin verksamhet. De sakkunnigas PM bifogas denna revisionskrivelse.

Vid kommande revisionsdialoger kommer vi som revisorer att bland annat följa upp nämndens arbete avseende de rekommendationer som återfinns i bifogat PM.

KOMMUNREVISIONEN
2019-11-20

Göran Ekdahl
Förtroendevald revisor

Maud Ohlén
Förtroendevald revisor

Revisionskontoret

Handläggare, titel, telefon

Anna Holmberg, sakkunnig revisor
011-15 17 98

Granskning av Utbildningsnämnden

Denna granskning ingår som en del i revisorernas grundläggande granskning av Utbildningsnämnden. Denna PM ska besvara följande revisionsfrågor:

- Är nämndens ledning, styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten ändamålsenlig och tillfredsställande?
- Har nämnden en tillräcklig intern kontroll?

Den metod som granskningen har baseras på är dokumentstudier samt intervjuer. Intervjuer har skett med utbildningsdirektör, nämndens internkontrollrepresentanter, tre sakkunniga på utbildningskontoret och två rektorer förskolan. De bedömningsgrunder som har bildat underlag för revisionens analyser, slutsatser och bedömningar bygger på gällande lagstiftning och kommunfullmäktiges beslut.

I granskningen har följande revisionskriterier används:

- Lagstiftning (kommunallag, förvaltningslag)
- Fullmäktiges mål (Budget 2019), KS 2018/0216
- Reglemente för Norrköpings kommuns nämnder, KS 2018/1517
- Reglemente för Utbildningsnämnden, KS 2017/0685-7
- Politisk riktlinje för styrmodellen i Norrköpings kommun, KS 2019/0457 och Tjänstemannariktlinje för styrmodellen i Norrköpings kommun, KS 2019/0458
- Nämndens årliga arbete med uppdragsplan, KS 2013/0810 och KS 2019/0620
- Riktlinje för synpunktshantering, KS 2013/0957
- Riktlinjen för intern styrning och kontroll, KS 2019/0608

lakttagelser och bedömningar

Den tidigare nämnden som avgick i december 2018 fastställde gällande uppdragsplan för 2019 den 12 december 2018. Uppdragsplanen är uppbyggd utifrån ledorden kunskap, trygghet, ledarskap och utvecklingsområdet strategisk kompetensförsörjning.

Uppdragsplanens tio mål är på en övergripande nivå så som ökad trygghet, hållbart medarbetarskap, ökad likvärdighet, osv. Det saknas direkta kriterier för måluppfyllelse och definitioner till respektive mål, vilket gör det svårt att tolka vad målen och uppdraget är till verksamheten. Det finns angivet indikatorer och nyckeltal längre fram i uppdragsplanen men dessa är inte kopplade till respektive mål samt i vissa fall svåra att tolka utan ytterligare information. De ekonomiska förutsättningarna och tidplan för uppföljning framgår inte av uppdragsplanen.

Kommunfullmäktige fastställde den 17 december 2018 nya övergripande mål för kommande mandatperiod. Ansvarig nämnd som tillträdde januari 2019 har inte fattat något beslut om gällande uppdragsplan för 2019. Av protokoll framgår att nämnden har fått en presentation av uppdragsplanen och enligt intervjuer har nämnden diskuterat den. Vi tolkar detta som att nämnden valt att arbeta vidare med befintlig uppdragsplan utan justering till de nya övergripande målen och dess målkriterier. Det finns en koppling mellan uppdragsplanen och de av fullmäktige nu fastställda övergripande mål, däremot saknas de av fullmäktige fastställda kvantitativa måluppfyllelser som är direkt riktade mot nämnden i uppdragsplanen.

Kontoret har tagit fram en Strategisk plan för kvalitetshöjning och verksamhetsutveckling av Norrköpings skola 1-20 år, som anger fokusområden, övergripande strategier och inriktning. Detta är en övergripande plan som bygger på nämndens uppdragsplan. Respektive verksamhet och enhet har ansvar att utifrån denna strategiska plan ta fram en verksamhetsplan för sin avdelning eller sitt verksamhetsområde. Utifrån kontorets organisationsschema bör det finnas omkring fem till sju verksamhetsplaner på central nivå beroende på vilken uppdelning som görs. FoU avdelningen har upprättat en verksamhetsplan vilken vi tagit del av. För övriga avdelningar centralt saknas verksamhetsplaner enligt de uppgifter vi fått. På enhetsnivå (skolor, förskolor) visar de intervjuer vi gjort i år och tidigare år samt de kvalitetsrapporter på enhetsnivå vi tagit del av att verksamhets-/aktivitetsplaner finns. Utifrån protokoll har inte nämnden delgivits den Strategiska planen eller några verksamhetsplaner.

En samlad kvalitetsrapport kommer att behandlas av nämnden vid oktober sammanträdet. Löpande under året har nämnden fått både muntliga och skriftliga rapporter avseende verksamheten, med bäring på uppdragsplanen och dess mål. Nämnden har noterat rapporterna till respektive sammanträdesprotokoll och lagt dem till handlingarna.

Enligt uppgift ska nämnden nu ha infört en rutin om att vid behov fatta beslut efter lämnade rapporter. Denna granskning har inte verifierat rutinen.

Vid intervju uppges att ett förslag på arbetsgrupper inom nämnden har lagts där syftet är att ledamöterna ska vara mer aktiva i styrningen och kontakten med verksamheten.

Under året har den nya nämnden genomfört ett antal utbildningar avseende nämndens verksamhet.

Det är FoU avdelningen som har huvudansvaret för processen med det systematiska kvalitetsarbetet inom nämndens verksamhet. Rutiner, mallar, årshjul för helheten och nedbrutet på verksamhetsnivå finns framtagna och implementering har gjorts uti verksamheten. I arbetet med det systematiska kvalitetsarbetet ingår utöver personal från FoU även verksamhetschefer och tillsammans med enheterna arbetar de nära och löpande. Delar i det systematiska kvalitetsarbetet är verksamhetsträffar, kvalitetsdialoger och kvalitetsrapporter. De enheter vi besökt granskningen i år och föregående år visar på en förankring och förståelse för det systematiska kvalitetsarbetet. Utifrån analyser och uppföljningar tas mål och strategier för kommande år fram. Vid intervjuer framkommer att den ekonomiska uppföljningen har fått en mer tydlig koppling till verksamheten och kvalitetsarbetet. Den långsiktiga verksamhetsanalysen saknas och generellt önskas enligt intervjuer mer strategiska dialoger.

Enligt 4 kap 8§ skollagen (2010:800) ska huvudmannen ha skriftliga rutiner för att ta emot och utreda klagomål mot utbildningen och information om rutinerna ska lämnas på lämpligt sätt. Kontorets rutin, UN 2019/2852, är tydlig med hur klagomål ska hanteras. Enligt kommunens styrmodell ska synpunkter och klagomål samlas in på ett systematiskt sätt, årligen återrapporteras i samlad form till nämnd och där det även framgår hur de har hanterats. Någon återrapportering för 2019 har ännu ej skett till nämnd. Befintlig rutin skulle med fördel kunna kompletteras med hur sammanställning och återrapportering till nämnd skall göras.

Som bilaga till nämndens internkontrollplan finns dokumentet Intern styrning och kontroll i Utbildningsnämnden där även riskanalysen redovisas. Dokumentet redovisar på ett tydligt och bra sätt syftet med intern styrning och kontroll där även kedjan av nämndens styrdokument och hur de kopplar ihop till en helhet för intern styrning och kontroll finns. Den följer även den av fullmäktige fastställda riktlinjen, Intern styrning och kontroll KS 2019/0608, där det framgår att ramverket COSO ska tillämpas i kommunen. Den tidigare nämnden fastställde en internkontrollplan för 2019 vid sitt sista sammanträde i december 2018. Vid sammanträdet i januari utsåg den nya nämnden fyra internkontrollrepresentanter som enligt kommunens styrmodell har till uppgift att särskilt följa verksamhetens arbete med intern styrning och kontroll. Nämndens internkontrollrepresentanter är aktiva i sitt arbete. Det finns ett bra organiserat arbete i ”internkontrollgruppen” (sakkunniga och

internkontrollrepresentanter), kontinuerliga möten sker och båda parter är delaktiga.

Vi ser positivt på att nämnden hörsammat vår rekommendation och infört halvårsavstämning av internkontrollplan.

I juni 2019 fastställde nämnden en ny reviderad internkontrollplan, vilken baseras på samma 17 identifierade risker som den första internkontrollplanen. Skillnaderna mellan de två internkontrollplanerna är hur riskerna har värderats och vad som lyfts in i respektive internkontrollplan. Den nya internkontrollplanen har även kompletterats med en kolumn för åtgärd.

Internkontrollplanen och riskanalysen baseras på uppdragsplanens ledord som kompletterats med de "övriga målen" lokaler, dataskyddsförordningen och ekonomi. Att enbart identifiera 17 risker för nämndens verksamhet är orimligt med hänsyn till storlek och omfattning av verksamhet.

Internkontrollplanen följer inte tillfullo COSO modellen. Den tenderar likt föregående år att till vissa delar istället vara en aktivitetsplan och ger i år intryck av att vara en målredovisning istället för en internkontrollplan. Syftet med intern styrning och kontroll är att identifiera risker i processer/rutiner som är kritiska för bla mål, ekonomi och lagstiftning. Utifrån detta identifieras kontrollmoment (metod) som "prov trycker" processer/rutiner samt förslag på åtgärder för att förebygga och motverka riskerna.

Vid intervjuer framkommer att intern styrning och kontroll inte fullt ut är förankrat och implementerat i verksamheten utan är främst en process i "internkontrollgruppen" och nämnden. Det finns delvis en medvetenhet om detta och det är något man önskar att arbeta med. Det är väsentligt att nämndens interna styrning och kontroll omfattar och accepteras av hela verksamheten.

Rekommendationer

Vår bedömning är att nämndens ledning, styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten är inte helt tillfredsställande.

Vår bedömning är att nämndens interna kontroll inte är helt tillräcklig.

Revisionen rekommenderar nämnden att:

- Ta fram tydliga och direkta kriterier för måluppfyllelse och definitioner till de uppdrag och mål nämnden ger sin verksamhet.
- Säkerställa att kommunens styrmodell efterlevs till alla delar.

Kommunrevisionen

2019-10-08

Vårt diarienummer
KR 2019/0008

- På ett tydligare sätt aktivt agera, dokumentera och vidta åtgärder utifrån de uppföljningar av verksamheten (inte bara de ekonomiska) som nämnden erhåller.
  - Se över strukturen på sina sammanträden utifrån vad som behandlas under beslut respektive information.
  - Utveckla riskanalysen så att hela verksamheten omfattas och att hänsyn tas till COSO modellens samtliga områden; regelefterlevnad, finansiell rapportering, säkra tillgångar, eliminera allvarliga fel och ändamålsenlig och kostnadseffektiv verksamhet.
  - Fortsätt att utveckla processen med internkontrollplanen.
  - Säkerställ att intern styrning och kontroll förankras och implementeras ut i verksamheten.
-